

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Informacja Sygnalna

Grudzień, 2016

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w III kwartale 2016 roku.

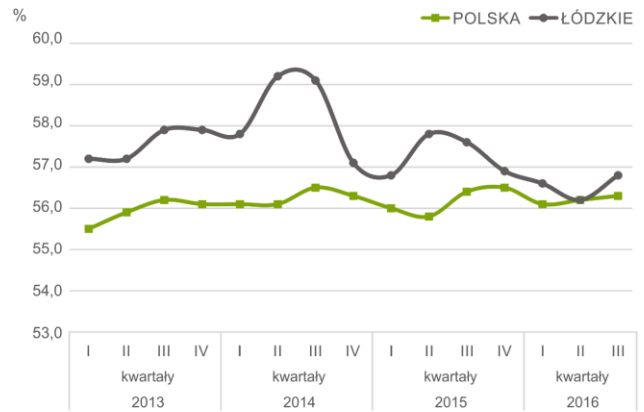
TABL. 1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w tys.		III kwartał 2015=100	II kwartał 2016=100	
Aktywni zawodowo	1349	1161	1170	86,7	100,8
mężczyźni	728	628	636	87,4	101,3
kobiety	620	532	534	86,1	100,4
miasta	846	722	727	85,9	100,7
wieś	503	439	444	88,3	101,1
Pracujący	1254	1102	1105	88,1	100,3
mężczyźni	680	595	604	88,8	101,5
kobiety	574	507	502	87,5	99,0
miasta	782	684	683	87,3	99,9
wieś	472	418	422	89,4	101,0
Bezrobotni	95	59	65	68,4	110,2
mężczyźni	48	33	33	68,8	100,0
kobiety	47	25	32	68,1	128,0
miasta	63	38	43	68,3	113,2
wieś	32	21	22	68,8	104,8
Bierni zawodowo	995	905	891	89,5	98,5
mężczyźni	390	343	332	85,1	96,8
kobiety	605	563	559	92,4	99,3
miasta	628	582	573	91,2	98,5
wieś	367	323	318	86,6	98,5

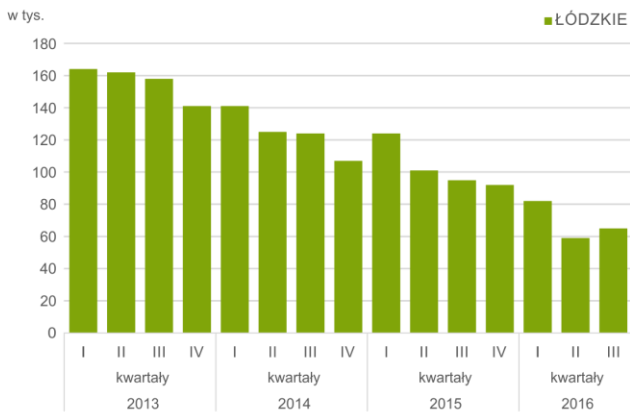
Pracujący

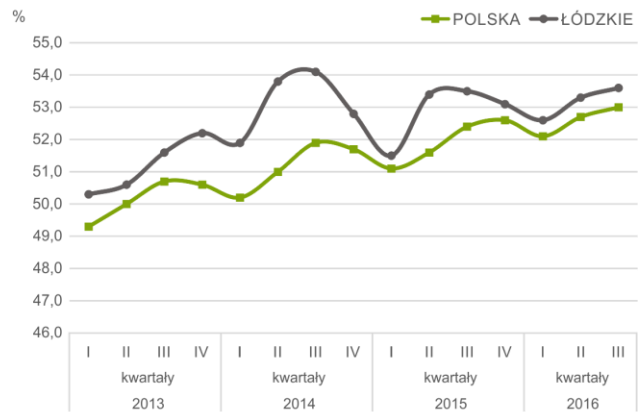
Współczynnik aktywności zawodowej

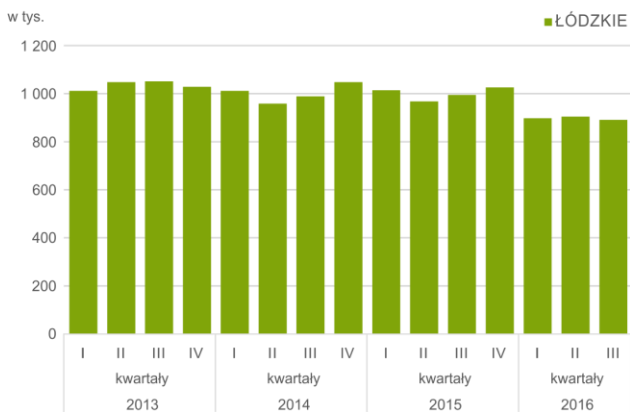
Bezrobotni

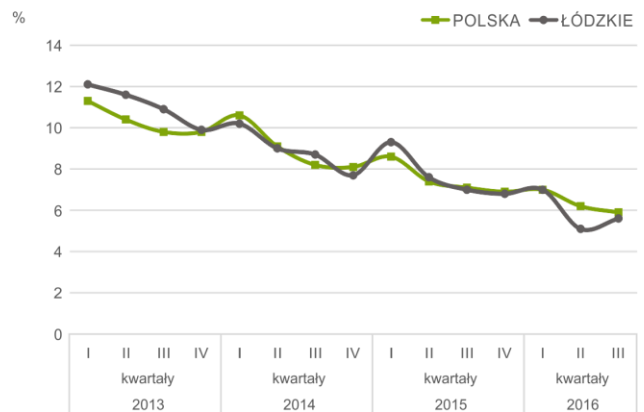
Wskaźnik zatrudnienia

Bierni zawodowo

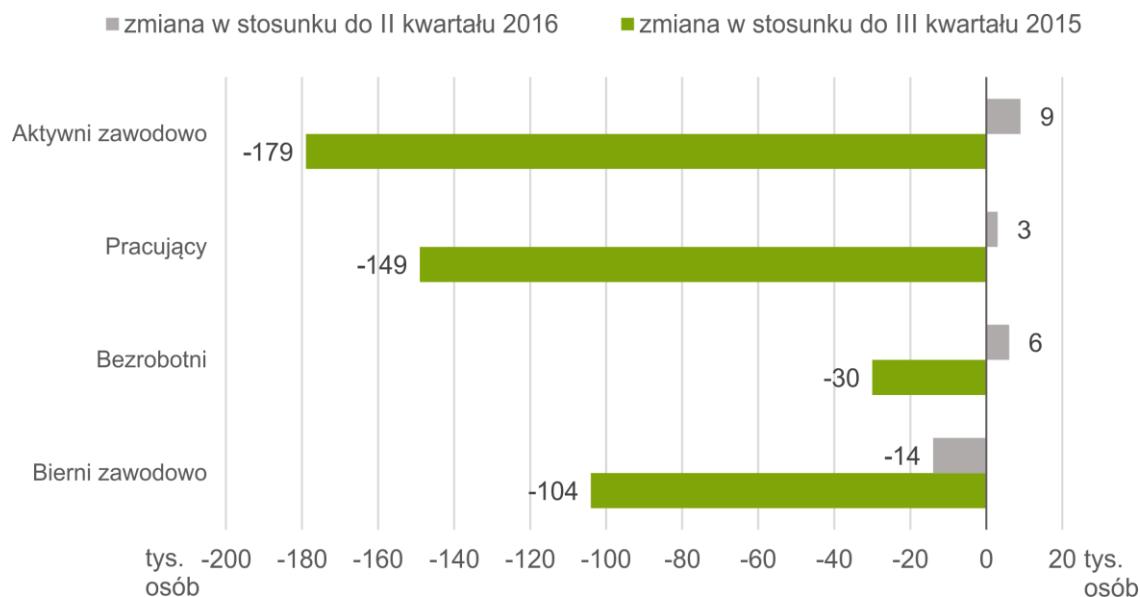

Stopa bezrobocia

W III kwartale 2016 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie łódzkim, według danych BAEL, liczyła 1170 tys. osób, a biernych zawodowo 891 tys. osób.

Liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2015 r. o 179 tys. osób (o 13,3%), a liczba osób biernych zawodowo zmalała w tym okresie o 104 tys. (o 10,5%). W grupie aktywnych zawodowo odnotowano spadek zarówno liczby pracujących – o 149 tys. osób (o 11,9%), jak i bezrobotnych – o 30 tys. osób (o 31,6%).

WYKRES 1. Zmiany na rynku pracy w III kwartale 2016 r.

Tabl. 2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy, wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
III KWARTAŁ 2016				
OGÓŁEM	1170	1105	65	891
Według wieku:				
w tym w wieku produkcyjnym ^a ...	1124	1060	65	324
15-24 lata	88	77	11	161
25-34	304	284	20	39
35-44	316	301	14	42
45-54	255	247	8	41
55 lat i więcej	208	195	12	607
Według poziomu wykształcenia:				
Wyższe	365	350	15	92
Policealne i średnie zawodowe	317	306	11	163
Średnie ogólnokształcące	126	116	11	103
Zasadnicze zawodowe	287	266	21	177
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	75	68	7	357

a Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

Tabl. 2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy, wieku i poziomu wykształcenia (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
III KWARTAŁ 2015				
OGÓŁEM	1349	1254	95	995
Według wieku:				
w tym w wieku produkcyjnym ^a ...	1299	1206	93	398
15-24 lata	107	88	19	198
25-34	374	345	29	58
35-44	348	332	16	47
45-54	287	270	17	52
55 lat i więcej	234	219	14	640
Według poziomu wykształcenia:				
Wyższe	413	395	18	96
Policealne i średnie zawodowe	361	341	20	178
Średnie ogólnokształcące	152	140	12	127
Zasadnicze zawodowe	330	300	30	198
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	92	78	15	397

a Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

Głębszy spadek liczby aktywnych zawodowo niż biernych zawodowo, znajduje odzwierciedlenie w **liczbie biernych zawodowo na 100 osób aktywnych zawodowo**. W III kwartale 2016 r., wskaźnik ten wyniósł 76 osób, rok wcześniej – 74 osoby. W miastach ukształtował się na wyższym poziomie niż w skali województwa – 79 osób (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 74 osoby), natomiast na wsi na 100 osób aktywnych zawodowo przypadały 72 bierne zawodowo (73 – przed rokiem).

WYKRES 2. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w III kwartale 2016 r.

W III kwartale 2016 r. w stosunku do III kwartału 2015 r., odnotowano spadek zarówno liczby aktywnych zawodowo mężczyzn – o 92 tys. osób (o 12,6%), jak i aktywnych zawodowo kobiet – o 86 tys. osób (o 13,9%). W analizowanym okresie kobiety stanowiły 45,6% ogółu aktywnych zawodowo, tj. o 0,4 p. proc. mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Na 100 mężczyzn aktywnych zawodowo w III kwartale br. przypadało 52 mężczyzn biernych zawodowo (54 przed rokiem), natomiast na 100 kobiet aktywnych zawodowo – 105 biernych zawodowo kobiet (98 w roku ubiegłym).

Miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną ludności jest **współczynnik aktywności zawodowej**, określający udział ludności aktywnej zawodowo wśród ludności danej kategorii. W III kwartale 2016 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 56,8% ogółu ludności województwa łódzkiego w wieku 15 lat i więcej (57,6% rok wcześniej).

Tabl. 3. Współczynnik aktywności zawodowej według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z:	
				III kwartałem 2015	II kwartałem 2016
OGÓŁEM	57,6	56,2	56,8	-0,8	+0,6
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA					
mężczyźni.....	65,1	64,7	65,7	+0,6	+1,0
kobiety.....	50,6	48,6	48,9	-1,7	+0,3
Miasta	57,4	55,4	56,0	-1,4	+0,6
Wieś.....	57,8	57,6	58,3	+0,5	+0,7
WEDŁUG WIEKU					
15-24 lata.....	35,1	33,5	35,3	+0,2	+1,8
25-34.....	86,8	86,7	88,6	+1,8	+1,9
35-44.....	88,1	89,9	88,3	+0,2	-1,6
45-54.....	84,7	84,2	86,1	+1,4	+1,9
55 lat i więcej	26,8	25,2	25,5	-1,3	+0,3
w wieku produkcyjnym	76,5	76,3	77,6	+1,1	+1,3
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe	81,1	79,4	79,9	-1,2	+0,5
Policealne i średnie zawodowe	67,0	65,4	66,0	-1,0	+0,6
Średnie ogólnokształcące	54,5	57,6	55,0	+0,5	-2,6
Zasadnicze zawodowe.....	62,5	59,8	61,9	-0,6	+2,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe.....	18,8	15,3	17,4	-1,4	+2,1

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W III kwartale 2016 r. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 48,9%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 65,7%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 16,8 p. proc. i w skali roku zwiększył się o 2,3 p. proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 56,0% wobec 58,3%). W stosunku do III kwartału 2015 r. wskaźnik dla ludności miejskiej zmniejszył się o 1,4 p. proc., natomiast dla ludności wiejskiej zwiększył się o 0,5 p. proc.

WYKRES 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu

W III kwartale 2016 r., najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 25-34 lata (88,6% o 1,8 p. proc. więcej niż przed rokiem) oraz 35-44 lata (88,3% o 0,2 p. proc. więcej niż rok wcześniej). Wysoki poziom aktywności zawodowej dotyczył także grupy wiekowej 45-54 lata, gdzie omawiany współczynnik wyniósł 86,1% (o 1,4 p. proc. więcej niż w analogicznym okresie

2015 r.). Najniższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku powyżej 55 lat, dla których współczynnik przyjął wartość 25,5% (o 1,3 p. proc. mniej niż w roku ubiegłym).

Współczynnik aktywności zawodowej, podobnie jak w poprzednich okresach, najwyższą wartość osiągnął w grupie osób z wykształceniem wyższym – 79,9% (wobec 81,1% w III kwartale 2015 r.). Wysoki poziom aktywności zawodowej odnotowano także wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 66,0% (przed rokiem – 67,0%). Udział aktywnych zawodowo wśród osób posiadających wykształcenie co najwyżej gimnazjalne ukształtował się na poziomie 17,4% (w analogicznym okresie 2015 roku – 18,8%).

PRACUJĄCY

W III kwartale 2016 r. zbiorowość **pracujących** w województwie łódzkim, według danych BAEL, liczyła 1105 tys. osób i zmniejszyła się w porównaniu z III kwartałem 2015 r. o 149 tys., tj. o 11,9%. Spadek ten dotyczył zarówno populacji mężczyzn (o 76 tys., tj. 11,2%), jak i kobiet (o 72 tys., tj. o 12,5%). Pracujący stanowili 53,6% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (rok wcześniej 53,5%).

Liczba osób niepracujących na 100 osób pracujących w województwie łódzkim w ciągu roku nie zmieniła się. W omawianym kwartale, na 100 pracujących przypadało 87 osób niepracujących. Na 100 pracujących kobiet przypadało 118 kobiet niepracujących (114 przed rokiem), wśród mężczyzn

wskaźnik ten wyniósł 60 osób (64 rok wcześniej). W miastach na 100 pracujących przypadało 90 osób niepracujących (88 w roku ubiegłym), natomiast na terenach wiejskich – 81 osób niepracujących (85 w analogicznym okresie roku poprzedniego).

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z:	
			III kwartałem 2015	II kwartałem 2016	
OGÓŁEM	53,5	53,3	53,6	+0,1	+0,3
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA					
mężczyźni.....	60,8	61,3	62,4	+1,6	+1,1
kobiety	46,8	46,3	45,9	-0,9	-0,4
Miasta	53,1	52,5	52,6	-0,5	+0,1
Wieś.....	54,3	54,9	55,4	+1,1	+0,5
WEDŁUG WIEKU					
15-24 lata.....	28,9	30,7	30,9	+2,0	+0,2
25-34.....	80,0	81,5	82,8	+2,8	+1,3
35-44.....	84,1	87,1	84,1	0,0	-3,0
45-54.....	79,6	78,1	83,4	+3,8	+5,3
55 lat i więcej	25,1	24,5	23,9	-1,2	-0,6
w wieku produkcyjnym	71,1	72,2	73,2	+2,1	+1,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe	77,6	77,8	76,6	-1,0	-1,2
Policealne i średnie zawodowe .	63,3	61,8	63,8	+0,5	+2,0
Średnie ogólnokształcące	50,2	54,7	50,7	+0,5	-4,0
Zasadnicze zawodowe.....	56,8	55,6	57,3	+0,5	+1,7
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe.....	16,0	13,6	15,7	-0,3	+2,1

Wskaźnik zatrudnienia (udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii) dla kobiet, podobnie jak rok wcześniej, był niższy niż dla mężczyzn i wyniósł 45,9% wobec 62,4%. Wśród ludności wiejskiej udział ludności pracującej był większy niż w miastach o 2,8 p. proc. W stosunku do roku poprzedniego wskaźnik zatrudnienia zwiększył się dla ludności wiejskiej o 1,1 p. proc. do poziomu 55,4%, natomiast dla mieszkańców miast zmniejszył się o 0,5 p. proc. do poziomu 52,6%.

Największe zaangażowanie zawodowe obserwowano wśród osób w wieku 35–44 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia utrzymał się na poziomie sprzed roku - 84,1%. Najniższy poziom wskaźnika odnotowano natomiast wśród ludności w wieku 55 lat i więcej – 23,9% (o 1,2 p. proc. mniej niż w roku ubiegłym). Na wysokim poziomie utrzymał się wskaźnik dla osób w wieku produkcyjnym (73,2% wobec 71,1% w analogicznym okresie roku poprzedniego).

Przyjmując jako kryterium poziom wykształcenia, nadal najwyższy wskaźnik charakteryzował osoby z wykształceniem wyższym – 76,6% (w stosunku do roku ubiegłego zmalał jednak o 1,0 p. proc). Najniższy jego poziom wystąpił natomiast wśród osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym (15,7% o 0,3 p. proc. mniej niż rok wcześniej).

Tabl. 5. Pracujący według sektorów i statusu zatrudnienia

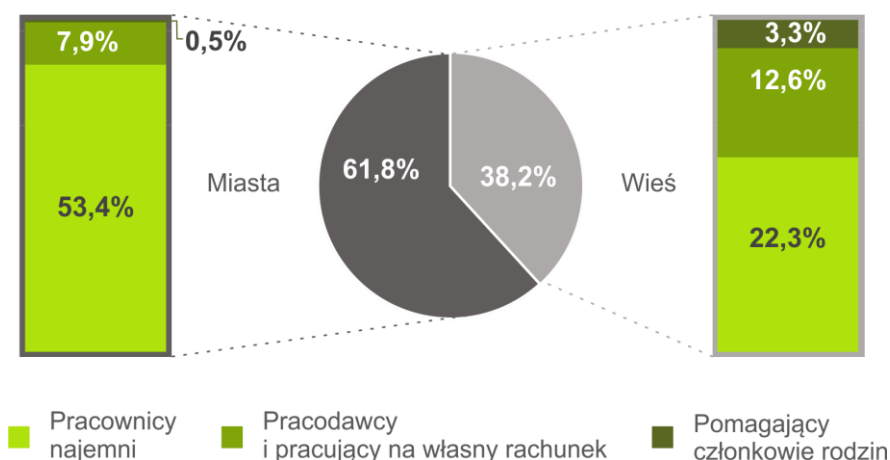
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Pracownicy najemni			Pracodawcy i pracujący na rachunek własny	Pomagający członkowie rodzin
	w sektorze prywatnym	razem	w sektorze				
			publicznym	prywatnym			
w tys.							
III KWARTAŁ 2016							
OGÓŁEM	1105	861	838	245	594	226	41
Praca stała ^a	569	355	569	214	355	-	-
Praca dorywcza ..	269	239	269	31	239	-	-
III KWARTAŁ 2015							
OGÓŁEM	1254	972	993	282	711	222	39
Praca stała ^a	664	426	664	239	426	-	-
Praca dorywcza ..	329	286	329	43	286	-	-

a Podział na pracę stałą i dorywczą dotyczy tylko pracowników najemnych.

W ogólnej liczbie pracujących w III kwartale 2016 r. liczba osób wykonujących pracę dorywczą zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 18,2% do poziomu 269 tys. osób i stanowiła 24,3% ogółu pracujących (przed rokiem – 26,2%). Liczba osób wykonujących pracę stałą zmniejszyła się w ciągu roku o 95 tys. (o 14,3%) i wyniosła 569 tys. osób (51,5% ogółu pracujących).

Podobnie jak w poprzednich okresach, w III kwartale 2016 r. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 838 tys. stanowili 75,8% ogółu pracujących (79,2% w III kwartale 2015 r.). W większości (70,9%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

WYKRES 5. Pracujący według statusu zatrudnienia w ujęciu miasta-wieś w III kwartale 2016 r.

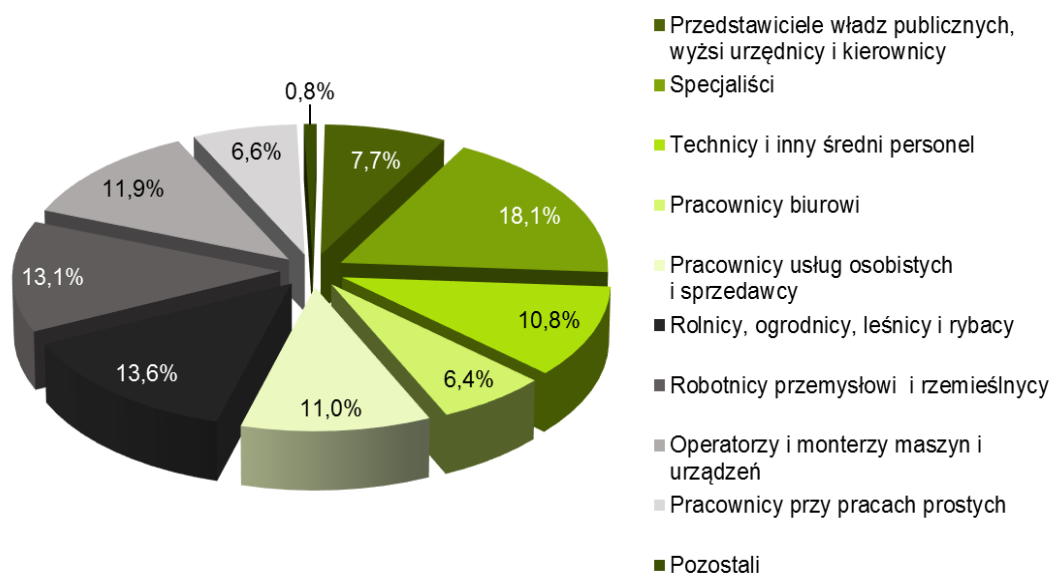

Wśród pracowników najemnych zdecydowaną większość stanowiły osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W III kwartale 2016 r. udział tej grupy (569 tys. osób) ukształtował się na poziomie 67,9% (wzrost o 1,0 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r.).

Zwiększyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 1,8% do 226 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku zwiększył się o 2,8 p. proc. do 20,5%. Liczba pomagających członków rodzin wzrosła w tym okresie o 5,1% do 41 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (36 tys., tj. 87,8%).

Pracujący w sektorze prywatnym w III kwartale 2016 r. stanowili 77,9% ogółu pracujących, czyli o 0,4 p. proc. więcej niż w III kwartale 2015 r. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zwiększył się w tym czasie o 2,7 p. proc. i wyniósł 14,4%.

WYKRES 4. Pracujący według grup zawodów w III kwartale 2016 r.

W III kwartale 2016 r. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili nadal specjaliści (18,1%). Ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się jednak o 13,4%. W grupie kobiet odsetek specjalistów był wyższy i sięgał 25,5%. Wśród mężczyzn przeważały dwie kategorie zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (19,2%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (18,0%).

W omawianym okresie 77,5% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (77,0% wśród mieszkańców miast i 78,2% wśród mieszkańców wsi). W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godzin tygodniowo wyniósł 84,3%, a wśród kobiet - 69,1%.

BEZROBOTNI

W III kwartale 2016 r. zbiorowość osób bezrobotnych w województwie łódzkim, według danych BAEL, liczyła 65 tys. i zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 30 tys., tj. o 31,6%. Spadek dotyczył zarówno bezrobotnych kobiet, jak i mężczyzn. W przypadku bezrobotnych kobiet odnotowano spadek ich liczby o 31,9% do poziomu 32 tys. osób, natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 31,2% i wyniosła 33 tys. osób.

Tabl. 6. Stopa bezrobocia według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia

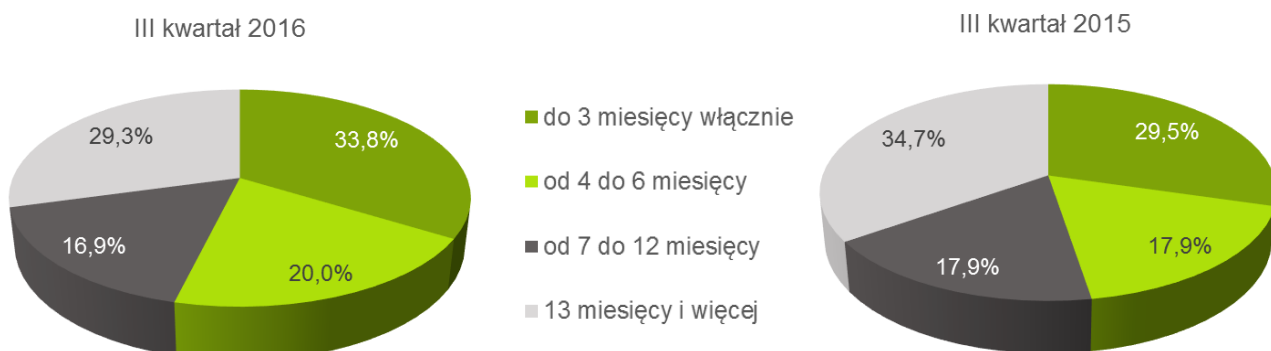
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z:	
			III kwartałem 2015	II kwartałem 2016	
OGÓŁEM	7,0	5,1	5,6	-1,4	+0,5
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA					
mężczyźni	6,6	5,3	5,2	-1,4	-0,1
kobiety	7,6	4,7	6,0	-1,6	+1,3
Miasta	7,4	5,3	5,9	-1,5	+0,6
Wieś	6,4	4,8	5,0	-1,4	+0,2
WEDŁUG WIEKU					
15-24 lata	17,8	9,4	12,5	-5,3	+3,1
25-34	7,8	6,0	6,6	-1,2	+0,6
35-44	4,6	3,1	4,4	-0,2	+1,3
45-54	5,9	6,8	3,1	-2,8	-3,7
55 lat i więcej	6,0	2,9	5,8	-0,2	+2,9
w wieku produkcyjnym	7,2	5,3	5,8	-1,4	+0,5
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe	4,4	2,0	4,1	-0,3	+2,1
Policealne i średnie zawodowe	5,5	5,4	3,5	-2,0	-1,9
Średnie ogólnokształcące	7,9	4,3	8,7	+0,8	+4,4
Zasadnicze zawodowe	9,1	7,4	7,3	-1,8	-0,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	16,3	10,9	9,3	-7,0	-1,6

W III kwartale 2016 r. **stopa bezrobocia, według BAEL**, ogółem w województwie wyniosła 5,6% i była o 1,4 p. proc. niższa od notowanej rok wcześniej. W stosunku do III kwartału 2015 r. stopa bezrobocia dla kobiet zmniejszyła się o 1,6 p. proc. i wyniosła 6,0%, natomiast wśród mężczyzn odnotowano jej spadek o 1,4 p. proc. do poziomu 5,2%.

W stosunku do analogicznego okresu 2015 r. stopa bezrobocia spadła we wszystkich grupach wieku. Najgłębsze spadki odnotowano wśród osób w wieku: 15-24 lata (o 5,3 p. proc. do 12,5%), 45-54 lata (o 2,8 p. proc. do 3,1%) oraz 25-34 lata (o 1,2 p. proc. do 6,6%).

Z punktu widzenia poziomu wykształcenia osób bezrobotnych wzrost stopy bezrobocia, w ujęciu rocznym, zaobserwowano jedynie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 0,8 p. proc. do 8,7%). Najgłębszy spadek natomiast dotyczył osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 7,0 p. proc. do 9,3%).

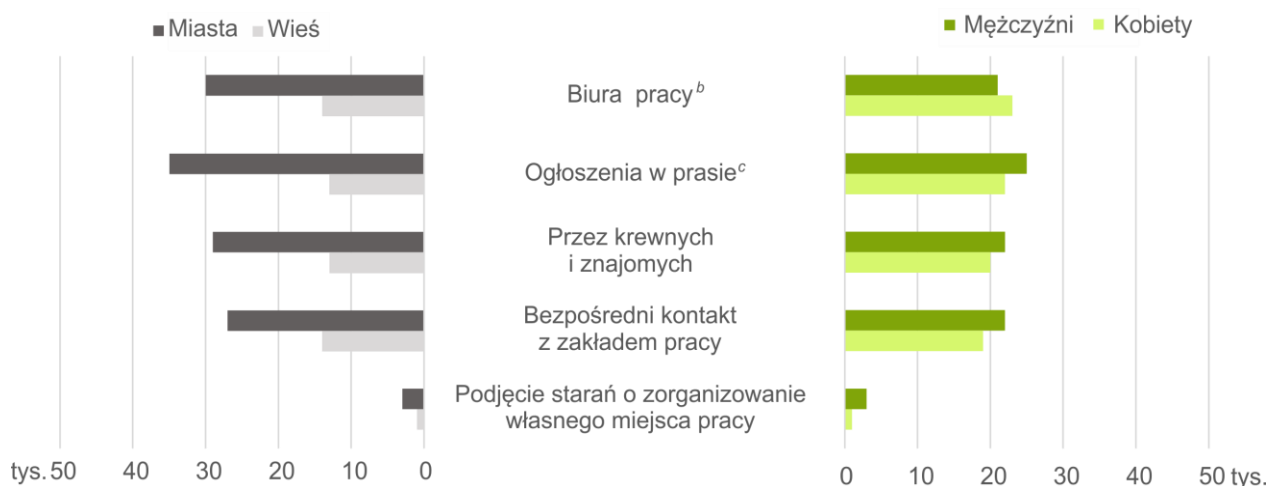
WYKRES 6. Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy

W III kwartale 2016 r. przeciętny czas poszukiwania pracy był o ponad 2 miesiące krótszy niż przed rokiem i wyniósł 10,5 miesiąca. Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie o 2 miesiące dłużej niż mężczyźni (średnio 11,5 miesiąca). Wśród mieszkańców miast przeciętny czas poszukiwania pracy ukształtował się na poziomie 11 miesięcy, a wśród mieszkańców wsi – 9 miesięcy. Grupa osób poszukujących pracy do 3 miesięcy liczyła w analizowanym kwartale 22 tys., co stanowiło 33,8% ogółu bezrobotnych. Natomiast poszukujący pracy od 7 do 12 miesięcy (11 tys. osób) stanowili 16,9% ogółu poszukujących.

W III kwartale 2016 r. zbiorowość **długotrwale bezrobotnych**, tzn. poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok, liczyła 19 tys. osób (29,3% ogółu) i zmniejszyła się w ujęciu rocznym – o 42,4%. W analizowanym okresie odnotowano 9 tys. kobiet długotrwale poszukujących pracy (o 43,8% mniej niż rok wcześniej). Liczba długotrwale bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się w tym okresie o 41,2% do poziomu 10 tys. osób. Wśród długotrwale bezrobotnych przeważali mieszkańcy miast stanowiący 84,2% ogółu długotrwale bezrobotnych, a ich liczba (16 tys. osób) w ciągu roku zmniejszyła się o 33,3%. Liczba mieszkańców wsi w tej kategorii bezrobotnych (4 tys. osób) zmniejszyła się w stosunku do poziomu sprzed roku o połowę.

WYKRES 7. Bezrobotni według metod poszukiwania pracy^a w III kwartale 2016 r.

^a Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy. ^b Odpowiedź „biura pracy” uwzględnia odpowiedzi „powiatowy urząd pracy” i „prywatne biuro pośrednictwa pracy”. ^c Odpowiedź „ogłoszenia w prasie” obejmuje odpowiedzi „zamieszczanie, odpowiadanie na ogłoszenia” i „przeglądanie ogłoszeń”.

BIERNI ZAWODOWO

W III kwartale 2016 r. **osoby bierne zawodowo** stanowiły 43,2% ogółu ludności województwa łódzkiego w wieku 15 lat i więcej, a ich liczba (891 tys.) zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 10,5%. Nadal w zbiorowości tej przeważały kobiety – 62,7% (559 tys. osób). Wśród ludności miejskiej udział tej grupy wyniósł 44,1% (573 tys. osób – o 8,8% mniej niż przed rokiem), natomiast na wsi – 41,7% (318 tys. osób – o 13,4% mniej niż w analogicznym okresie 2015 r.).

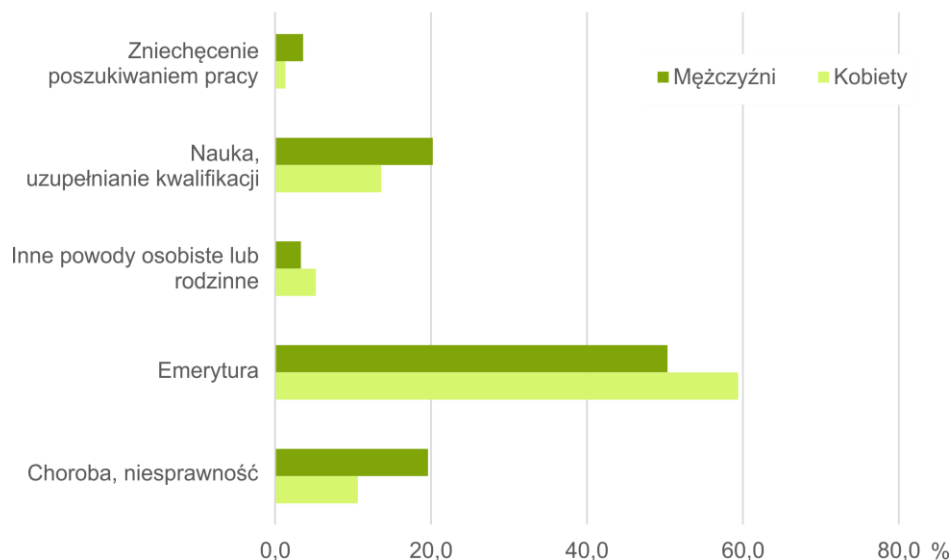
Wśród biernych zawodowo 68,1% stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej, a ich udział w stosunku do III kwartału 2015 r. zwiększył się o 3,8 p. proc. Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym zmniejszyła się w tym okresie o 74 tys. osób, tj. o 18,6%. Osoby te, stanowiły 36,4% ogółu osób pozostających biernymi zawodowo. Spadek liczby biernych zawodowo, w stosunku do poziomu sprzed

roku, odnotowano we wszystkich grupach wieku, najgłębszy wśród osób w wieku: 25-34 lata (o 32,8%), 45-54 lata (o 21,2%) oraz 15-24 lata (o 18,7%).

Podobnie jak we wcześniejszych okresach, najliczniejszą zbiorowość wśród biernych zawodowo stanowiły osoby z najniższym poziomem wykształcenia – 357 tys. osób, chociaż w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek ich liczebności o 10,1%. Bierni zawodowo z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym w III kwartale 2016 r. stanowili 40,1% ogółu (w roku ubiegłym – 39,9%).

W III kwartale 2016 r. wśród biernych zawodowo liczba osób nieposzukujących pracy (884 tys.) zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 10,3%. Najliczniejszą grupę wśród biernych zawodowo stanowiły osoby będące na emeryturze (56,0%), jednak ich liczba (499 tys.) zmniejszyła się w tym okresie o 2,3%. Drugą pod względem liczebności grupę (16,0%) stanowiły osoby uczące się i uzupełniające kwalifikacje, a ich zbiorowość (143 tys.) zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 20,6%. Choroba i niepełnosprawność dla 13,9% biernych zawodowo stała się przyczyną nieposzukiwania pracy. Ich liczba (124 tys. osób) zmalała w ujęciu rocznym o 10,1%. W porównaniu z III kwartałem 2015 r. populacja zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy (19 tys. osób) zmniejszyła się o 38,7%.

WYKRES 7. Bierni zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w III kwartale 2016 r. (w % ogółu biernych zawodowo)

OPRACOWANIE

Opracowanie: Jolanta Maniewska – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

Opracowanie graficzne: Anna Buczek -Toboła – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów ludności (opracowanych na podstawie wyników NSP 2011).

W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Od I kwartału 2016 r. zastosowano kalibrację wyników na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, z uwzględnieniem stosowanych dotąd kryteriów demograficznych.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z akresu zatrudnienia, m. in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment* (ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą, z tego:
 - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
 - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
 - **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego.
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego/działki rolnej.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nie poszukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości Ogółem. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.